

que tenen un punt de referència tant a nivell nacional com internacional.

Vicent Agullera Cerni, crític d'art

L'art de Dalí és molt representatiu dins el corrent surrealista. És un artista fonamental de la pintura contemporània. La repercussió de les seues obres és molt important. Crec que la seua personalitat i les seues pintures són una bona clau per entendre el segle XX i el seu art.

Pilar Pedraza, professora d'Art

Dalí és la figura cimera del surrealisme. Encara que des del punt de vista de la forma no entraria en l'avantguarda històrica, sinó en una línia hipersurrealista. Crec que és una de les grans figures internacionals de l'art. La seua aportació ha estat considerable i ha marcat escola.

Vicenta Pastor, directora del Centre Eusebi Sempere

L'aportació més important d'aquest pintor és la seua gran imaginació. Una imaginació personal i desbordant que ha deixat reflectida en la iconografia. Dalí ha tractat temes variats, ha treballat molt en el subconscient. La seua tècnica és molt acadèmica, molt conservadora. Això es veu en la cura que sempre ha tingut amb les teles en què ha treballat, en la preparació de la pintura. No obstant, això no ha influït en el tractament, lliure i imaginatiu, que després ha donat a les seues obres. En la meua opinió, Dalí ha volgut que els seus temes tingueren una narració, la seua pintura és en alguns aspectes narrativa.

Cal destacar també la seua personalitat, el seu divisme. En ell hi havia una dualitat constant. D'una banda, estava el Dalí místic i sobri, i de l'altra, la seua projecció pública que tot el món sap.

Carmen Calvo, pintora

L'obra de Dalí és molt interessant només en la seua primera etapa. Ell i tot el grup de surrealistes han aportat molt a l'art pictòric, però la seua segona etapa artística no m'arriba a motivar. Pense que en l'obra de Dalí hi ha una pèrdua progressiva. A mi, personalment, aquest pintor no m'interessa, les seues últimes obres no em diuen res. □

L'ESTAT I CATALUNYA EN PODRIEN SER ELS MÉS BENEFICIATS

L'herència del surrealista

Totes les fonts consultades per aquest setmanari coincideixen a assenyalar que l'estat espanyol i Catalunya seran els principals beneficiaris del testament del pintor Salvador Dalí.

Encarna Pasqual

El patrimoni de Dalí, tal com es coneix fins ara, és de 149 olis, 57 retornats de l'estranger i 92 pintats entre 1981 i 1983, entre 2.000 i 6.000 dibuixos, aquarel·les i altres objectes, comptes bancaris a Suïssa i les finques de Púbol i Portlligat.

Per la seua part, la Fundació Gala-Salvador Dalí, integrada per 23 membres —13 designats pel pintor, 3 per la Generalitat, 3 pel govern central, 2 per l'Ajuntament de Figueres i pel de Cadaqués, quedaria com a propietària de 85 pintures, 28 dibuixos i un bon nombre d'escultures i altres objectes fins arribar a 621 peces, la majoria d'altres autors. Cal tenir en compte que l'escriptura d'aquesta fundació consta d'una disposició segons la qual bona part de la seua capacitat executiva està en mans de les tres persones que en els últims anys tenien la confiança de l'artista, l'advocat madrileny Miguel Doménech, el pintor Antoni Pixot i el fotògraf francès Robert Decharnes.

Entre les persones que podrien reclamar part del patrimoni de Dalí hi ha Cécile Eluard i Anna Maria Dalí. Cécile Eluard, filla de Gala i el poeta francès Paul Eluard, ja reclamà quan morí la seua mare i aquesta decidí deixar els seus béns a l'estat, el poble català i el mateix Salvador Dalí, la legítima que li corresponia.

En aquells moments, i amb la intenció que Cécile no posara entrebancs a les decisions de Gala, es va negociar un conveni —amb el coneixement de Madrid i la Generalitat— segons el qual va rebre quadres de Chirico, Picasso i Dalí, com també dibuixos, olis, estudis, aquarel·les i objectes propietat de la seua mare. També li foren concedits 50 milions de pessetes i accions per una suma no inferior als dos milions de dòlars.

Aquest conveni, durament criticat, fou negociat per Miguel Doménech —membre vitalici de la Fundació Gala-Salvador Dalí.

D'Anna Maria Dalí, que repetidament ha declarat que el seu germà no té capacitat per a decidir i que viu empresonat per alguns interessats, no s'es-

Museu Dalí de Figueres.

peren accions puntuals contra la voluntat del pintor. Allunyada de l'artista des de fa anys, viu sola i no s'ha interessat mai pels diners que unes bones relacions amb el seu germà li haurien pogut reportar.

Encara que, per la seua part, Dalí també ha desautoritzat Anna Maria, acusant-la d'haver especulat materialment i sentimentalment amb el seu nom i d'haver venut quadres sense el seu permís, el fet cert és que, de la mateixa manera que l'Eluard, també ella podria reclamar la legítima.

El repartiment de l'herència del pintor plantejarà també altres problemes. El primer d'ells fa anys que s'arrossega. Fa referència a la situació fiscal poc clara que l'artista ha mantingut i comportarà, segurament, sèries discussions.

El segon, seria el destí dels drets d'autor. En principi, la voluntat oral del pintor és que aquests passen a engròssir els fons de la Fundació Gala-Salvador Dalí. Actualment, l'entitat que gestiona els drets d'autor de Dalí és SPADEM, controlada directament per Robert Decharnes, a què el pintor està vinculat fins l'any 2004. □